Suomen kielen ja kirjallisuuden alumnipäivä Jyväskylän yliopistossa 26.9.2009

Uutta tietoa suomen kielen opetukseen

Kielitieto

Luentomuistiinpanot kirjoitti Päivi Hänninen

Aila Mielikäinen: Murteentutkimus

Murteentutkimuksen suuntia:

- Äännehistoriallinen tutkimus (1800-l. alkaen)
- Sosiolingvistiikka: murteiden muuttuminen ja nykypuhekielen syntyminen (1970-l. alkaen)
- Kirjoitetun murteen tutkimus
- Kansanlingvistiikka: murreasenteet

Monenlaiset suunnat ja menetelmät elävät tutkimuksessa.

Uusi mielenkiintoinen alue voisi olla sosiaalisessa mediassa käytetyt murrepiirteet.

Seppo Pekkola, Maisa Martin, Nina Reiman: Iso suomen kielioppi (ISK) koulussa

Perinteinen lauseenjäsennys lauseenjäsensoppa?
ISK

- Lähtee lausekkeista, lausekkeet lauseenjäseniä
- Edussana ja laajennukset
- Lause on verbi ja sen laajennukset
- NP substantiivilauseke
- AP adjektiivilauseke
- PP adpositiolauseke
- AdvP adverbilauseke
- InfP infinitiivilauseke
- PartisP partisiippilauseke

ISK:n ongelmia ja hyviä puolia

- Hajanainen
- Hämmentävä
- Nimitykset pitkiä ja epäselviä
- Puhekielen huomioiminen
- ISK:n motto: ”Kielioppini poikkeamat pitävät, vain säännöt eivät.”
- Verkkoversio kirjaa selkeämpi ja helppokäyttöisempi

Ks. http://scripta.kotus.fi/visk

ISK S2-OPETUKSESSA

- Malliesimerkit +
- Muotin käsite, ajatus lauseesta muotin täyttämisenä +
- Uusia termejä: nipputunnus, edussana, verbiketju, kvanttoripronomini, tukipronomini
- Asioita opitaan käytännössä könttänä, ei aina tarvetta ylenmääräiseen analyysiin
- Hyödyllisiä erotteluja, esim. myöntö- ja kieltohakuisuus
- Opettajan osuus:
  - Yksinkertaistukset säännöistä
  - Prototyyppisten ja /vs. yleisten tapausten hahmottuminen

Luentomuistiinpanot kirjoitti Päivi Hänninen